

* * *

Διαπιστώνεται, λοιπόν, η εκπαιδευτική λειτουργία της Θ.Ε. στο πλαίσιο του ΑΠΣ του σχολείου, ως κανονικό μάθημα, όταν αυτή βασίζεται στην κονστρουκτιβιστική προσέγγιση της γνώσης και της μάθησης και αναπτύσσεται με βάση τις αρχές της βιωματικής μάθησης. Παρόλο που η έρευνα διενεργήθηκε στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, η διαπίστωση αυτή δεν φαίνεται να αφορά μόνο το ελληνικό και πολιτισμικό πλαίσιο. Εφόσον αξιοποιεί το σύγχρονο περιβάλλον των επιστημών της Παιδαγωγικής και την ελληνική και ευρωπαϊκή εμπειρία της Θ.Ε., εντάσσεται στη γενικότερη ερευνητική δραστηριότητα που αφορά τις σύγχρονες παιδαγωγικές προσεγγίσεις της Θ.Ε. στο περιβάλλον που διαμορφώνεται από τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μία τέτοια Θ.Ε. μπορεί να έχει και ανοιχτό ομολογιακό χαρακτήρα, διότι δεν είναι πολιτισμικός διαποτισμός και κατήχηση. Έχει θεολογική ταυτότητα, όπως στην περίπτωση της Ελλάδας, αλλά δεν επικεντρώνεται στο τι και το γιατί της μάθησης, αλλά στο πώς, το οποίο έχει στο κέντρο της τον μαθητή και τη μαθήτριά, οι οποίοι/ες ρυθμίζουν τη μάθησή τους και εκπαιδεύονται να αναγνωρίζουν οι ίδιοι και οι ίδιες τι γνωρίζουν και τι μαθαίνουν, τις ενέργειες και συμπεριφορές που μαθαίνουν. Το βασικότερο είναι ότι όλη η εκπαίδευση βασίζεται στη ζωή αυτών και στην ωφελιμότητα της γνώσης για τη ζωή τους κυρίως στο παρόν, αλλά και στο μέλλον. Αυτό είναι το κριτήριο επιλογής και του θρησκευτικού και θεολογικού περιεχομένου και των μεθόδων και τεχνικών διδασκαλίας στη Θ.Ε. Σε κάθε περίπτωση προσφέρει στον/στη μαθητή/τρια τα νοήματα των θρησκευτικών εννοιών που τον/την βοηθούν να γνωρίσει, να ερμηνεύσει, να κατανοήσει τον εαυτό, τους άλλους, τον κόσμο και τον Θεό, αν πιστεύει σε αυτόν. Η Θ.Ε. έτσι είναι βασικά ένα μάθημα γλώσσας με πολιτισμικό, κοινωνικό και ανθρωπιστικό ρόλο στο σχολείο.

Βασικός παράγοντας για να λειτουργεί με αυτά τα αποτελέσματα μία τέτοια Θ.Ε., που βασίζεται στη μετα-θεωρία του κονστρουκτιβισμού είναι να συντελείται η γνωσιακή διαδικασία του μετασχηματισμού της γνώσης σε δράση. Και αυτή η διαδικασία δεν είναι μία εύκολη υπόθεση για τη Θ.Ε. Όχι μόνο διότι για κάποιους δημιουργεί αναγωγές σε παλιότερους τύπους Θ.Ε. ή κατήχησης, που είχαν στο κέντρο της τη δράση, αλλά κυρίως γιατί η δράση αυτή έχει καθαρά παιδαγωγικές και εκπαιδευτικές διαστάσεις, αφορά τον εσωτερικό και εξωτερικό κόσμο του ανθρώπου και είναι, γι' αυτό, δύσκολο

να αξιολογηθεί στο πλαίσιο του σχολείου και στο εδώ και τώρα. Όμως αυτή η «Μετασχηματιστική Θρησκευτική Εκπαίδευση», που αναδύεται και από την έρευνά μας στο ελληνικό σχολικό περιβάλλον έχει μοναδική αξία για κάθε μαθητή και μαθήτριά, ανεξάρτητα από τη σχέση του/της με κάποια θρησκεία. Γι' αυτό αξίζει να εφαρμοσθεί και να ερευνηθεί περαιτέρω ώστε να διασφαλισθεί η ελευθερία και η ασφάλεια του μαθητή και της μαθήτριάς, στο πλαίσιο του μαθήματος των Θρησκευτικών, να μετασχηματίζει τη γνώση του/της σε δράση, για να ζει μία ζωή, στην οποία αναγνωρίζει και αξιολογεί τον ρόλο της θρησκείας στη ζωή του ίδιου και της ίδιας, αλλά και στη ζωή των άλλων.